

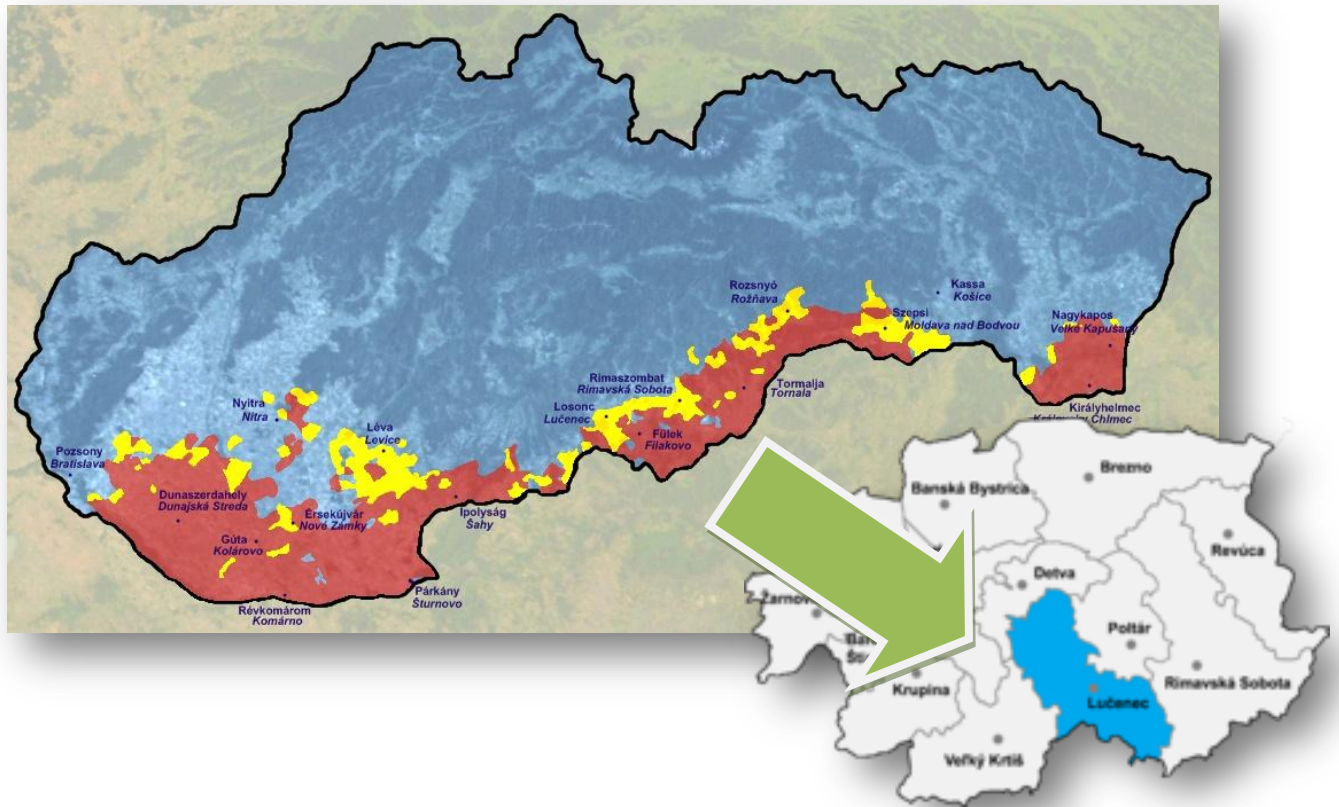
**Regionális és szektorális stratégiák,
mint a felvidéki magyar közösség
megmaradásának eszközei**

„Kalondai Kezdeményezés”

**A felvidéki magyar társadalom mentálhigiénéjének részleges
helyreállítását elősegítő program Losonc, Fülek és
vonzáskörzete részére**

című program

bemutatása

Miért pilot-projekt?

- ✓ hogy mintául szolgáljon más régióknak, később országos minta legyen, sőt akár az egész Kárpát-medencében is javallott az alkalmazása.

Miért regionális?

- ✓ mert a természetes régiókban kell alkalmazni (amelyek ma már nagyrészt a jelenlegi járások határai)

Miért szektorális?

- ✓ az egyes csoportok a társadalom egyes szektorai, akiket mint különálló csoportokat kell megkérdezni, mert sokszor „csőlátásúak” és a helyzetükből adódóan nem is érzékelik az egyéb tényezőket, de a saját problémáikra viszont nagyon jól rálátnak. Ezekből a csoportos elemzésekből adódó mozaikokból kell összeállítani az adott régió komplex stratégiai programját, majd az abból adódó akciótervet.

Miért ilyen szektorokból áll össze az irányító csoport?

- ✓ az adott régióban élő magyar mikrotársadalom közösségi életét kitevő összes szektorális célcsoportot meg kell szólítani, hogy a kialakított kép teljes legyen, azaz a közösségi élettől az egyénekig, a vállalkozástól a hitéletig mindenhol keresnünk kell a bajaink forrását.

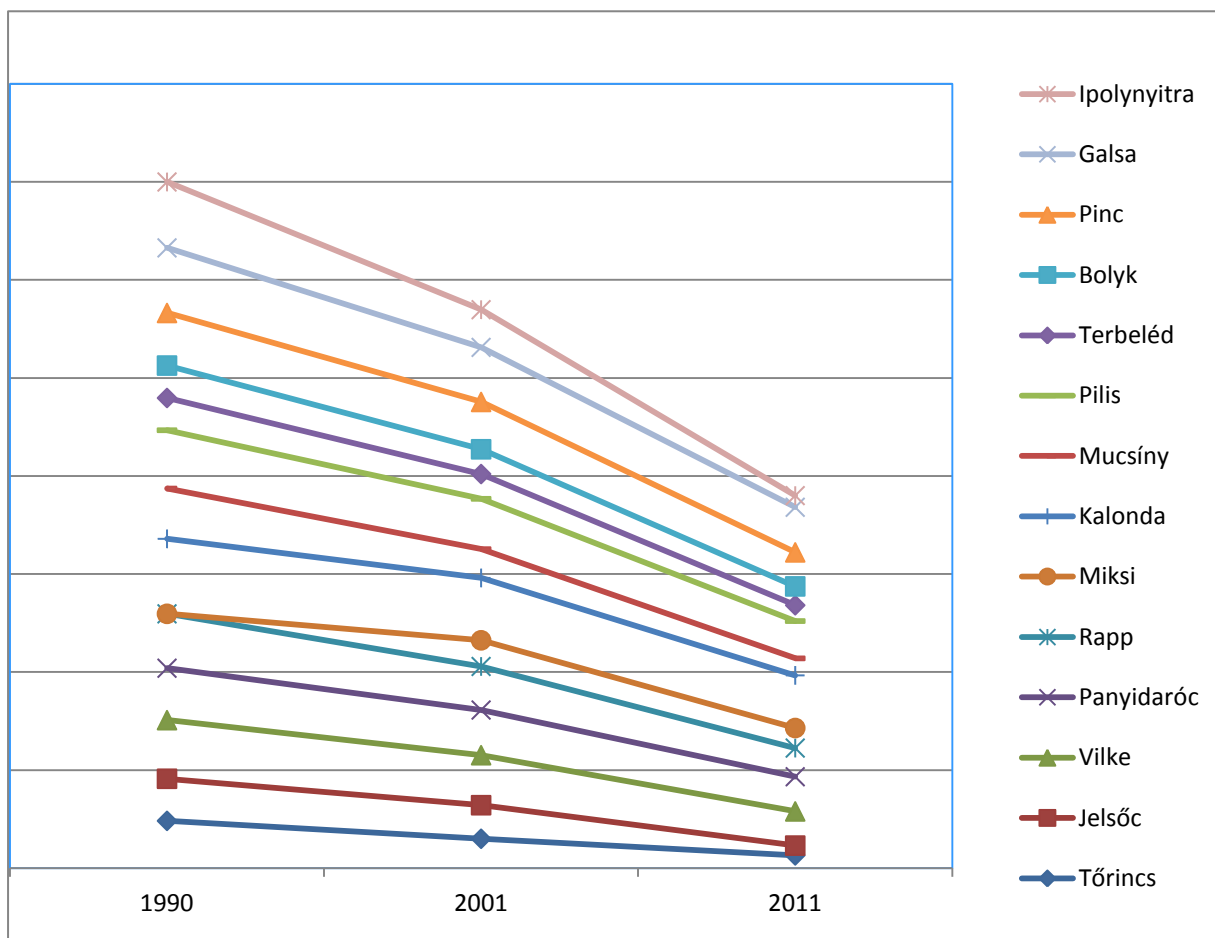
Miért kellene külsős szakértők, szociológusok, pszichológusok?

- ✓ mert a szociológusok, társadalomtudósok, pszichológusok, kommunikációs menedzserek elvégzett munkája a garancia arra a szakmai rálátásnak a megteremtésére, amellyel olyan mély elemzést kell végezni ezekben a mikroközösségekben (természetesen a közösségben élők hathatós bevonásával), hogy a közösség a „diagnózissal” szembesülve újrafogalmazhassa az öngyógyítását.

Az első célcsoport:

a Losonci járás 29 magyarlakta településén élő magyarság

A Losonci járás Ipoly-mente kistérségének 14 palóc – magyar településén drámai módon csökkent az elmúlt, több mint 20 évben a magyarság aránya. A járás további 13 településén és 2 városában is hasonlóan kedvezőtlen a helyzet.

A régió magyar társadalmának mentálhigiénéjéhez többek között hozzátartozik az egészséges öntudat és önmeghatározás, az összetartozás érzése és annak kinyilvánítása, a fejlődő kapcsolatok és a sajátosság (ebben az esetben a Szlovákián belüli magyarság) büszke felvállalása.

Nos, mindezek a jellemzők nagy részben hiányoznak ennek a mikrotársadalomnak a közösségi életéből, sőt sok esetben az egyének életéből is, ergo a társadalmunk beteg.

A program részletes szakmai ütemterve

A program célja: a „gyógyítás“

Konkrétabban: szakmai segítség – egy munkafolyamatban való konkrét részvétellel, illetve az azon felül zajló folyamatok koordinálásával – a Losonci járás magyar társadalmi közössége számára, az:

1. **Önelemzésben**
2. **Önmeghatározásban**
3. **Problémák és lehetőségek meghatározásában**
4. **Együttgondolkodás elősegítésében és facilitálásában**
5. **Közös tervezés koordinálásában**
6. **A Stratégia kidolgozásában, annak nyilvános vitájában, majd bemutatásában**
7. **A konkrét (rövid – 1-2 éves, és hosszú – egy évtizedes) cselekvési tervek és a részletes ütemterv kidolgozásában**
8. **A cselekvési folyamatok ellenőrzésében és közös értékelésében (1 év után)**

Projekt koordinátor:

1. **Pro Kalondiensis Polgári Társulás Kalonda**, mint a program kidolgozója és kivitelezője

Irányító, helyi csoport:

1. **Leader – csoportvezető:** olyan, köztisztviselőben álló közéleti személy az adott térségből, aki egyrészt népszerű, a személye integráló, másrészt pedig szakmailag rátermett és kellően felkészült a közügyeink iránt (pl. gimnáziumi tanár, Csemadokban tevékenykedő, stb.)
2. **Önkormányzat:** polgármester, megyei képviselő vagy helyi önkormányzati képviselő
3. **Kultúra és hitélet:** civil aktivista, néptáncos, helytörténész, a hitélet közösségi életét szervező egyén
4. **Regionális fejlesztés:** térségfejlesztési szakember, többéves tapasztalattal rendelkező pályázati író, aki kellően ismeri az adott térség gazdasági előnyeit és problémáit
5. **Gazdaság:** közép- vagy kisvállalkozó, illetve vállalkozásfejlesztési menedzser
6. **Társadalmi kapcsolatok:** olyan közéleti személyiség, aki integráló szerepével és kellő rálátásával „átlátja” az adott térség magyar mikrotársadalmát
7. **Diákság / fiatal generáció:** „diákvezér” vagy olyan közéleti személyiség a fiatal generáció tagjai közül, aki rendelkezik kellő rálátással a saját generációja tevékenységére a régióban
8. **Média és nyilvánosság:** jelenleg is tevékeny blogolók, újságírók, tévések, kommunikációs menedzserek a járásból

Külsős szakemberekből álló szakmai csoport:

1. Csoportvezető - társadalomtudós
2. Szociológus, pszichológus
3. Önkormányzati szakember
4. Országos tevékenységet végző civil aktivisták és facilitátorok (2-3 személy)

Technikai személyzet (a 2 csoport ill. a projektkoordinátor egyeztetésével):

1. Filmfelvételek készítése
2. Admisztrációs munkák
3. Facilitátor

Célcsoportok:

A Losonci járás magyar társadalmi közössége, ezen belül a különböző szektorális társadalmi csoportok, beleértve **(sőt, különös tekintettel!)** a közösség perifériáján, vagy már azon túl található csoportokat, értve ezalatt az asszimilációs folyamat áldozatait ill. veszélyeztetetteit, valamint azokat, akik már csak nagyon vékony szálakkal kapcsolódnak ehhez a közösséghez. A munka egyik fontos célja, megtalálni és bevonni a munkába a látóköreinken kívülieket is (*szlovák oktatási intézményekbe járó diákokat, szlovák nemzetiségű házastársakat, stb.*), ugyanis nem az a célja a munkafolyamatnak, hogy önmagunkkal beszéljünk, hanem, hogy a lehető legszélesebb társadalmi keresztmetszetet tudjuk vizsgálni, elemezni és a két véglet között létező mikrotársadalom számára kidolgozni a szakmai stratégiát.

A szakmai munka vázlata:

- A csoportokkal lefolytatott „filmezős beszélgetések“ témái:
  - *A Losonci járásban* élők magyarságtudatának vizsgálata az asszimilációs tendenciák szemszögéből
    - a magyar nyelv használata a munkahelyeken, nyilvánosan, hivatalokban, közösségekben, az interneten, a családban és a rokonságban
    - a magyar kisebbségi lét előnyei és hátrányai a mindennapi életben, Nógrádban
    - a magyar nyelv, mint hivatalos nyelv használatának elfogadása/elutasítása, valamint gyakorlása a hivatali érintkezés során
    - „ellenállás“ vs. „alkalmazkodás“
    - negatív élmények, traumák
    - autonómia, önkormányzatiság, kisebbségi jogok – a kifejezések értelmezése a célcsoportok tagjai által
    - magyar-szlovák együttélés a mindennapokban
- A feldolgozott adatok alapján egy 20 tagú (max 25, az ún. Nógrád csoport tagjaival együtt) csapat összállítása, amely a 12. ponttól (lásd lent) közösen végzi a szakmai munkát
- Egy olyan átfogó koncepció közös kidolgozása, amely a Losonci járás magyarságának hosszútávú stratégiája lesz
- A stratégia társadalmi vitára bocsájtása a Losonci járásban, majd bemutatása a nyilvánosság számára
- A 25 tagú csapat „intézményesítése“ (azaz a klasszikus munkafolyamat – *jegyzőkönyv/cél/feladat/felelős* - szabályait betartó egyének közös tevékenysége) a stratégiából adódó cselekvési terv részletes kidolgozása céljából
- Után követés – 6hónapos intervallumokban munkaértekezletek (értékelés, további feladatok meghatározása). Mindezt a szakértői csoport (egyres) tagjainak aktív bevonásával (véleményezések, tanácsok kérése, szakmai iránymutatás)
- A nyilvánosság tájékoztatása ciklikus időközönként – jelentések közzététele, eredmények illetve hiányosságok, kudarcok ismertetése, kedvező fejlemények hangsúlyozása (web, közösségi oldalak)
- évenkénti közös értékelés

ÜTEMTERV

Sz .	Hónap	Tevékenység	Koordinátor	Nógrád csoport	Szakértői csoport	Technikai személyzet	„Külsős segítők“	Célcsoportok 9 csoport
1	1	Előkészítő egyeztetések	X	X	X	X		
2	1	Szakértői csoport nyitó munkaértekezlete	X	X	X			
3	1	Nógrád csoport és a szakértői csoport közös értekezlete	X	X	X	X		
4	2	Nógrád csoport bővítése ún. „külsős segítőkkel“	X	X	X		X	
5	2	„Külső segítők“ által megszólított egyénekből a célcsoportok a létrehozása	X	X	X		X	X
6	2 - 3	Szakértői csoport által irányított csoportos beszélgetések az egyes célcsoportokkal	X	X	X	X	X	X
7	3	Adatok feldolgozása, felvételek elemzése, kérdőívek kidolgozása az adott „specifikus“ régióra	X	X	X		X	
8	3	Csoportos, kérdőíves véleménykérés – a csoport összetétele a fenti célcsoportokból	X	X	X	X	X	X
9	3	Kérdőívek feldolgozása	X	X	X			
10	4	Az eddig tevékenység összegzése egy átfogó jelentésben	X	X	X	X	X	
11	4	Közös szakmai értekezletek – 2 találkozó a további munkafázis lefixálása céljából	X	X	X	X	X	
12	4	Csoportos SWOT-analízis	X	X	X	X	X	X
13	5	Az analízisek alapján koordinált közös tervezés – stratégia kidolgozása	X	X	X	X	X	
14	5	Stratégiák bemutatása a programba integrált csoportoknak	X	X	X	X	X	X
15	5	Stratégia alapján a cselekvési tervek kidolgozása	X	X	X		X	
16	6	A CSELEKVÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA	X	X			X	X
17	12	A tervek ciklikus időszakonkénti (féléves intervallumokban) közös értékelése	X	X	X			
18	13	Évenként szakmai értékelés a programba bevont csoportoknak, illetve a nyilvánosságának	X	X	X	X	X	X

Mi legyen majd a stratégiában? Néhány ötlet / példa, személtetesképpen...

- ✓ az egyes szektorális célcsoportok (fiatalok, asszimilációs úton lévők, cigány közösség, vállalkozók, hitéletben tevékenykedők) nyelvezetén és ingerküszöbének szintjén, a magyarságot, mint ÉRTÉKET népszerűsítő tevékenység, például:
  - kétnyelvű rövid történelmi, sport, tudományos „sikersztorik” és sikeres emberek eredményeinek, életútjának a bemutatása
  - a szlovák köztudat által, az oktatásban, a médiáikban, a szlovák politika által használt „csúsztatások”, hazugságok, dogmák cáfolása
  - **Palócország**, mint az ősi és jövőbeni szülőföld meghatározása és különböző formákban való „tálalása” az egyes célcsoportoknak (pl. „menő” a fiataloknak, stb.)
- ✓ Az asszimiláció útján lévő fiatal generáció célcsoportját a közösségi portálokon a programban részt vevő „saját” fiataljaink tevékeny munkájával „begyűjteni” majd ciklikus időközönként, célirányosan megszólítani rövid üzenetekkel, képekkel, könnyen emészthető rövid célmondatos üzenetekkel, a fent, példaként felsorolt témákban
- ✓ Postaládás anyagszórás (de csakis ellenőrizhető formában, megbízható személyek segítségével. Nem kukatölteléknek és tüzelőnek nyomtatunk bármit is...)
- ✓ Precíz, összehangolt munkával a lehető legtöbb önkormányzatnál egyszerre, egy időben „restartolni” az önkormányzatok által törvényből adódóan kötelező kétnyelvűség alkalmazását, verbálisan (hangosbemondós hirdetések), vizuálisan (tájékoztató táblák, és egyéb nyilvános infó a közterületeken) és írásos formában (kétnyelvű nyomtatványok, meghívók, jegyzőkönyvek) is. Ehhez kellenek az önkormányzati képviselőink, polgármesterek, pártállástól függetlenül.
- ✓ Regionalitás hangsúlyozása: Nógrádiak vagyunk. Palócok vagyunk. Gazdag a kultúránk és a történelmünk. Minden palóc településnek van saját történelme, amelyet be lehet építeni az általános iskolák oktatási rendjébe. A palócságot, mint „különlegességünk értékét” megjeleníteni a közéletben.

A PROGRAM MENEDZSMENTJE:

- CSOPORTOK VEZETŐI
- KÜLSŐS SZAKEMBEREK CSAPATA
- HELYI TECHNIKAI SZEMÉLYZET

CÉLCSOPORTOK

- ✓ Önelemzés
- ✓ Önmeghatározás
- ✓ Problémák és lehetőségek meghatározása
- ✓ Együttgondolkodás **és cselekvés** elősegítése

CÉLCSOPORTOK

- ✓ Önelemzés
- ✓ Önmeghatározás
- ✓ Problémák és lehetőségek meghatározása
- ✓ Együttgondolkodás **és cselekvés** elősegítése

REGIONÁLIS AKCIÓCSOPORT

A KÖZÖS STRATÉGIA

kidolgozása, annak vitája, majd bemutatása a nyilvánosság számára

A KÖZÖS STRATÉGIÁBÓL ADÓDÓ
CSELEKVÉSI TERV VÉGREHAJTÁSA,
A VÉGREHAJTÁSI FORMÁK ALKALMAZÁSA,
ILLETVE SZAKMAI ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE
EGYÉVES INTERVALLUMOKBAN

CÉLCSOPORTOK
VISSZAJELZÉSEI

VISSZAJELZÉSEK ALAPJÁN,
KELLŐ MÓDOSÍTÁSOK